

A
M* V*
SZ*
TELEKI
MIHALY
V* A*
K* E* I*
1864

M. Inod.
4 dicit
(Relig. 4 dicit 1685)
62. Sam.

M. D. Michaeli Telli de Sely, Ungariae
Magistro. T. Pulch. hinc Spectabilissimo. etc.

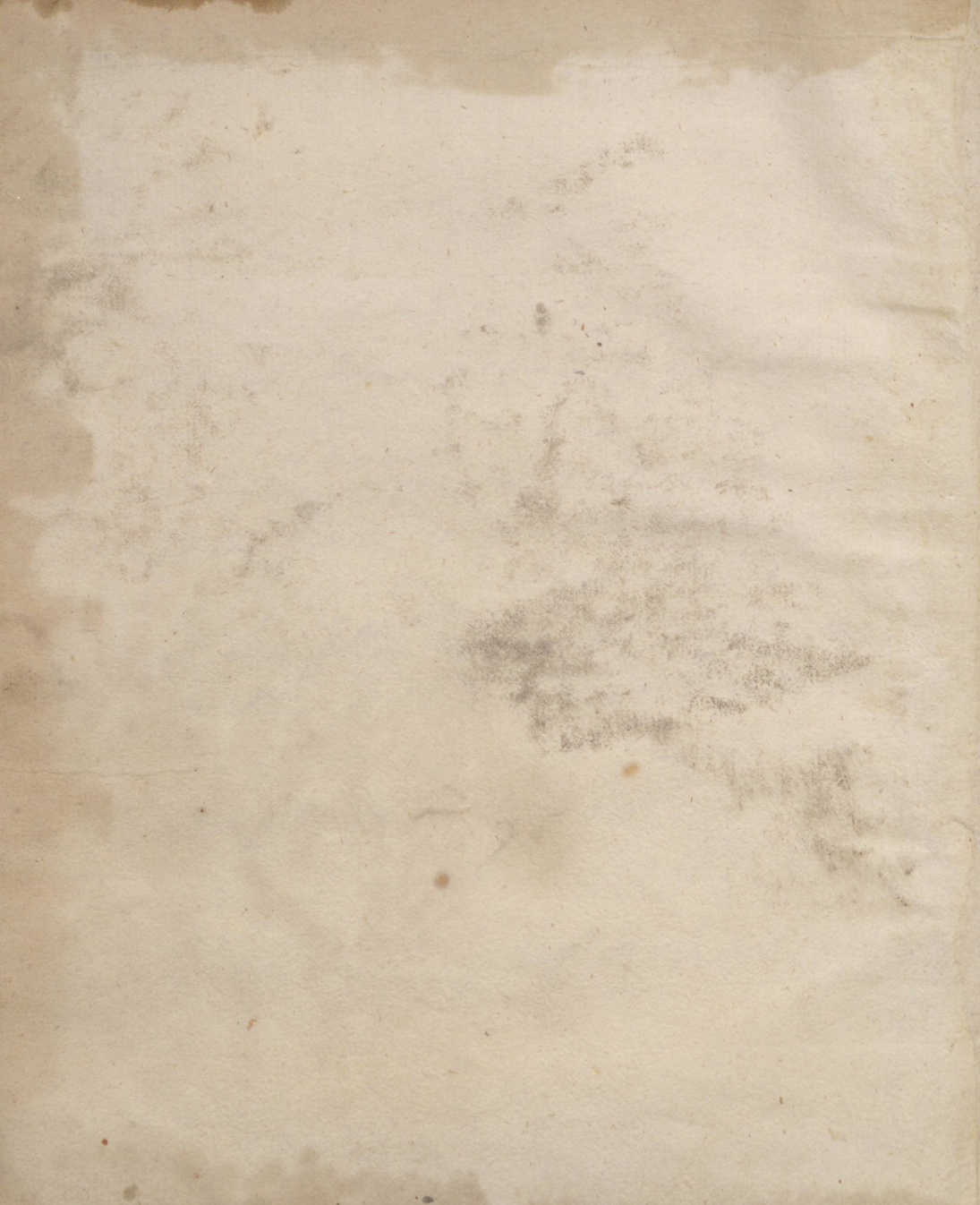
Gentilissimi Heros ac Dux, mihi et meis illa non
per amorem, sed tua in nos merita Colm. D. M.

Comprehensio hanc orationem (C. quae ad Hungaricum)
a Superioribus ad octonos characteres eulypsiate
fuit in Anglorum ^{# per one} compositam, omnium quidem liberam de
scriptam, [#] favoris et gratiae tuae Phoebe Luominan
tam subjeio ac quas utique Tibilli apper
De ad nos Illam tui nominis; et quae maxime
ut nullum et tanta dignitate indignum mu
nus, equum meriti, gratiam suscipias amicos. Et
Aves Hapt. us. Ph. 1685

transmittit. Devotiss. Ill. Viri Fr.

Stephanus Frater

Handwritten scribbles and faint markings, possibly including the number '29'.

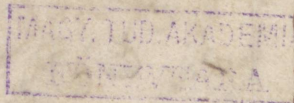

PARAPHRASIS
RHITHMICA
AZ AZ
VERSES
MAGYARAZAT

K.F.I.H.K.

által.

MDCLXXXIV.

Eszteröden.

Typograpia per manus Stephani Wihelmy

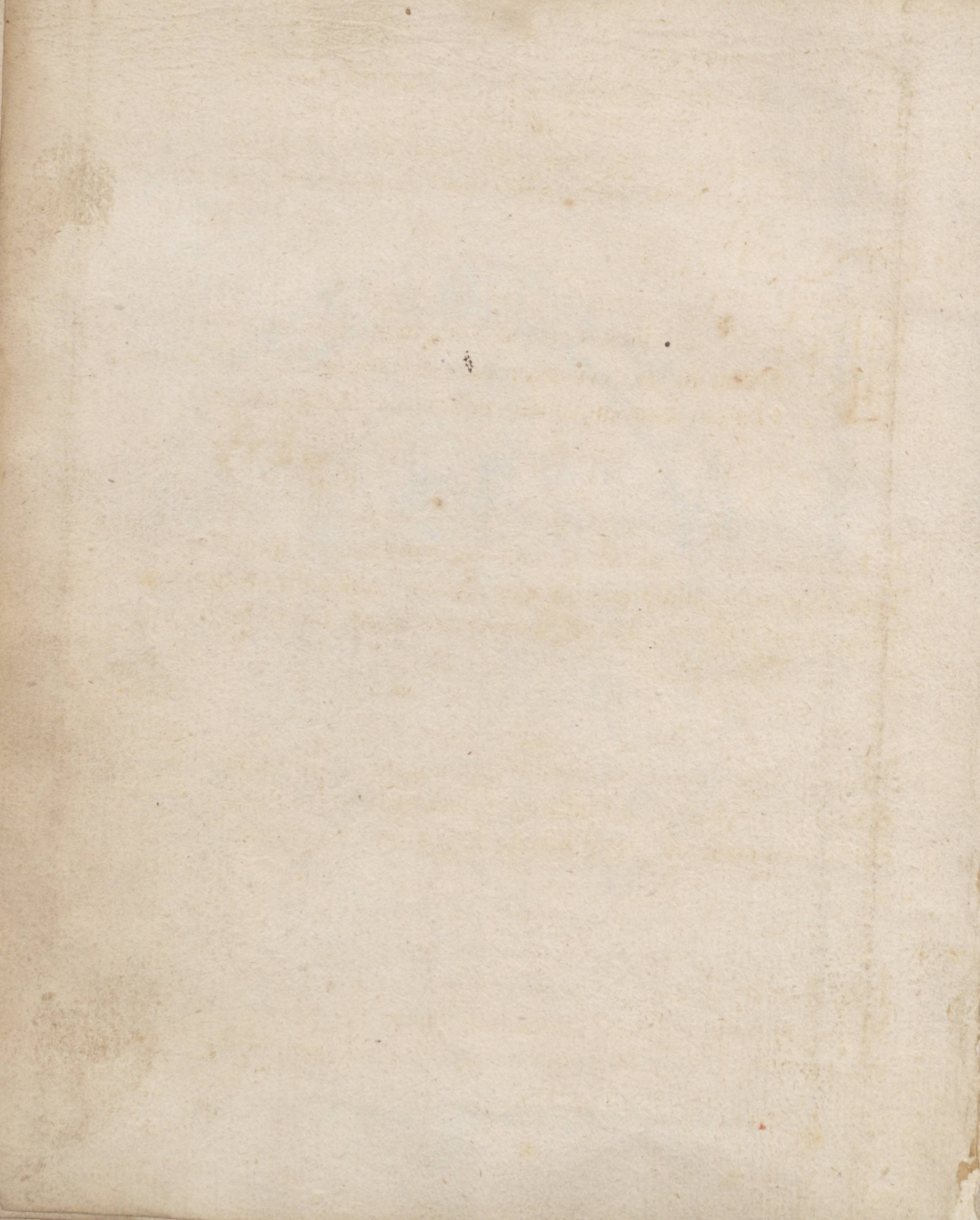
Régi Eleimnek, ez Példás Czimere,
Hartzon jó Lovának szügyiben ment Töre.

Jele; Hazájaert, szakatt teste ere,
-s-Az szép szabadsagert, omlott piross vére.

Ut Christus vitæ scopus Esit meta salutis

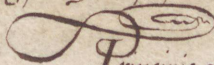
Non errat vitæ cui scopus ille placet.

Boldi eltednek - s- tantorgó hitednek Christus legyen föbb czellya
Nem arthat ez világ- ördögi csalardság ha ötelked pánczellya
Bárran szemben szalhatcz, mikor harezot állasz, ha ez kardod atczellya.

Si premitur non opprimitur lux conscia veri,

Quo magis hæc premitur, promicat illa magis.

Gyakran tapodtatik, de le nem nyomnak világon az igazság.
Terh alatt mint palma emelkedik nagyra - s- fenlik mint a Nap világ.
Tűrés egyik szarnya, tollát vesz nem hannya, másik alhatatóság.

Principis a facie ne quis discedat amicus

Tristior: hæc laus est Principis una boni.

Mint gycmant aranyban, inkább mint magaban ragyogtattya világát.
A'kent ekeliti, kegyelsség fülliti Kiralynak meltságát
Ha hozzá menöknek igazat keröknek meg agya kivanságát.

Sculte quid in coelum jacularis ledere Divos

Haud potes: at lædis te jaculando magis.

Eltedben ha szükség szorongat: vagy inség, ne hand egre kövedet
Mert eget az nem hat, sőt magadnak arthat, boldzshontya Istenedet
Hat jó-s gonosz reße Isten ugy tetzése mértékellye eltedet.

*Circa poma feris lapida intus amara probabis.
Fronce placet tergo falsus amicus obest.*

Kivül alma szépséget mutat: belől rosz íz, ad: fogad meg vásollya.
Igy hamis barátság szemben szép mulatság masutt hirtel mocskollya.
Ökör alá borjut, Sóllyom alá Varjut telzen-s-neved csufollya.

*P*astor oves tondet bonus haud deglubet: idemq;
*P*astor agri populi duxq; paterq; bonus

Mint jó pásztor nyájat, őrszi nyírven gyapját, nem meg fosztja bőrével,
Eletet sem szánja, batran értek adgya, ojjá vadak körmetül
Igy Király sereget legelteti: s véret nem kimilli népetül

*N*ec nil, nec nimium, medium tenuere beari
*F*estina lente, sat cito si bene sat

Ne siels tovább jutsz, faradsz ha igen futsz, módgya legyen dolgodnak
Meg gondold jel veget, szabjad ahogz rendit, el kezdett szandekodnak
Ha így leszs kezölve, nem leszs kesedelme, tisztességes munkadnak.

*A*rcem quavis terra parens alii et bona nutrix
*S*ic ars fit fortis portus et ara malè.

Tudomány olyan kincs, kinél soha jobb nincs, taplallya eletedet
Nincsen ez föld felett, sohol olly széget, hol nem találsz kenyeret
Szerencse ha hédit, ez vilzont meg épít, neveli értékedet.

*U*nus pro multis quamvis pro fontibus insons
*P*ro multis unus justius hercle perit.

Jobb egynek sokakert, hogy nem soknak edgyert, halalt-s-veszelyt szenyvedni
Házaja kedvéert-s- szabadulasaert, vérrel földet festeni
Mint annak vesztevel-s tsak kis sérelmével maga éltet meg nyerni.

*Qualis Rex talis grex, si bene Rex bene vult grex
Stuua sic Regem cura gregemq; beat.*

Mikent szelid juhok, együgyü bárányok, pásztor utan fietnek
Jobbra vagy bal kézre, jo vagy gonosz füre általa vezettetnek
Igy Királyt az jobban gyakran, penig rosszban, köz rendek követnek

*Quem sua non tam vota movent quam publica quig
Non sibi sed populo consulit ille placet.*

Az ki hazájának, inkább mint magának, szolgál az ditsüretetik
Ha köz jonak örül, fut farad a körül, elteben betsültetik.
Holta utan penig, neve sen all fottig, sirban sem zároltatik.

*Pulchrius est unum Civem servare Monarchæ
Hostes quam forti furdere mille manu*

Országokkal biro.-s azon uralkodó, világi nagy rendeknek,
Nem terjeszti hirtét, bátor oncsa véret, harezon sok ellenségnek
Ugy, mint ha életet, őrsi.-s békefeget, hiveinek.-s nepenek

*Consilio quicunq; suo sapit haud sapit ille
Consilio alterius qui sapit, ille sapit*

Ki maga tanácsán, nem mas javallásán, jár az gyakran meg botlik
Ha ül a tetőnnis, tántoroghat ottis, nyakra főre sikamlilik
Azert az az eszes, ki ha dolga veszes, cél tanácssal.-s nem romlik

*Nil obiter sed quicquid agit cunctanter id omne
Casar agit: Sapiens cor mora namq; facit.*

Nem illet böles szivet, hozzá nemis férhet, igen hirtelenkedni
Mert az el lött nyilat, meg haladvan issat, nehég vizsgálá rantani
Veget meg gondolva, halkal hozzá nyulva, kell dolgodhoz kezdeni.

*In pretio pretium est sic non virtute potestas
Sapius ac pretio venit & are fides.*

Ez roszra ert vilag, olly, kiben meltosag, nem jo cselekedettel
Sot gyakrabban kincsel, keresztek penzel, inkabb nunt sem erdemmel
Arannyal kotelét, fonnya hit gyeplujét, s erzi karát vesztével.

*Si viros laudare vetat pudor: ipse placere
Virus: laudari mortuus inde volo.*

Eltedben szereffen, minden: sem diesirjen, teged ez vilag szaja
Mert ez el mulando, de amaz allando, nevedesét varja
Rothadás nem bántya, ha fed is föld hantya, sir nevedet nem zárja

*Victrix fortunæ sapientia qui sapit ille
Sperando superat fortunam omnem atq; ferendo.*

Jadczik az böltseség, nala csak nevetség, szereutse változasa
Ha réve csendes is, vagy szelvelszel zugis, tengerének habzása
Roszban jot reménlve, jobban rosztul félve, eél niints tantorodása.

*Corpore quo major Princeps, et major honore
Major eo Princeps esse labore debet.*

Mentül nagyobb uszere, meltosagosb székre, emel teged szereutse,
Elinedet munkára, szivedet az jora, annál inkább serkentese
Hogy dologtul szünvén, tsak henyelést üzvén, lelked törben ne ejtse

*Scilicet ipse ferox ultorem ulciscitur ultor
Liber et a poena vix abit inde nepos*

Boszszuság tetelnek, öldözö fegyvernek, verrel vetett határan
Márod harmad izig, neha penig fottig, vért aratnak tarlojan
Az mindenkor félhet, ki tsak boszszut üzhet, hogy folyamik vér torján

*Si minus in Patria, patria jacet inclutus Hæros
At bene pro patria qui jacet ille placet*

Nincsen az rosáknak, ki nyílt violáknak, ollyan kedves illattya
Mint ki hazájaért, s. nem maga javaért, földön veret folytattya
De az otthon ülő, s. tsak magának élő, rossz, ezt semminek tartya.

*Qui terret plus ille timet, metui cupit ille
Sed metui quovis plus timet ille loco.*

Kit sokan rettegnek, vagy retkeve néznek, méltan felhet másoktul
Mert ha felelembül, és nem szeretetbül, tiszteltetik sokaktul
Czyakrabban sok egynek, árt mint sem edgy többnek, meg győzetik azoktul.

*Non bene conveniunt pietas et summa potestas
Sic pietas regno sæpè dat acta locum*

Kegyesség jamborság, földi uralkodas, ritkán ülnek edgy székben
Természetlenség, kettőt különbözve, nem járhatni edgy fekkben
De ezt nem hiheti, kit kegyes jó tiszti, vitt királyi setzeiben

*Qui vult multa loqui non opportuna loquitur
Semper: sic lingua se docet esse mala.*

Kinek nyelve tsak peng, szíve vele nem zeng, ritkán vonszon jó notát
Mint nem edgyező hur, daraboson gyúr, s. túr, ha nem nézi a kotát
Eszbül hát kevesbet, mint a nélkül többet, szólly avagy tsak edgy jótát.

*Mars dubius victorq. cadit victusq. resurgit
Qui fugit huic merito nulla corona datur.*

Rettegő hírekkel, kétséges elmékkel, nem lakik az vitézség
Az ki harczon tsak fut, annak méltan nem jut győzedelmes tisztesség.
Ha holdgya fénlíkis, setétell kódlik is, bátor süben nints kétség.

*Nemo potest Pluto pariter servire Deoq;
Sic et adulator nullus amicus erit*

Nem lehet két Urnak, s kettős akaratnak, ezeremind kedveskedni
Istennek s- ördögnek, illy el valt két félnek, kivanságot követni
Nem szokott igazság, allandó barátság, hízkelkedőnél lenni.

*Omnia quae prodit sine vano publica fama
Credere mihi verum dicere sancta solet*

Kölség a mit hirdet, gyakran az ugy lehet, szél nem indul fuvatlan
Királynál mit tickon, luttognak piacson, beszéllek titkolatlan
Ne veld hát semminek, hívet az kölségnek, mert be telik untalan.

*Tantum decrescit fortuna superbia quantum
Crescit fortuna quae comes esse solet*

Gyakran jo szerezte, s- kevelység bilintse, mulatnak edgy asztalról
De uralkodások, s- sokáig lakások, ne reményed edgy haznál.
Mert hol kevelysege forr, szereztsenek ott tor, s- halál fekszik lábánál.

*Aut surda aut patiens magna sit Principis auris
Si necesse laesa bilis in aure sedet*

Keveset hallani, ha hallis de tűrni, kell az Uralkodonak.
Mivel az fül kényje, szűnek tszengettyűje, s- inditoja haragnak
Azert csak ollyat hallly, gonoszt hogy ne forrally, magadnak vagy masoknak.

*Parva quidem crescunt paulatim, magnae sunt.
Summa cadunt subito, magna repente ruunt*

Lassan lassan nőnek, kis dolgok fel mennek, mikent az erőls tornyok.
Nagyubb csattogással, romlanak zugással, az magas alkutmányok
Szelek nagy fát rontnak, békevel maradnak, apro bokrok es kunnyók

Par vitium cunctis et nulli fidere velle
Fide bonis diffide malis: si fidis amico
Fide quidem; sed tanquam inimico fide futuro.

Senkinék nem hinni, mindent mégis hinni, nem fér okos elméhez
Jóknak bizvást hihetez, rosszakat meg vethetez, az illik bölts emberhez
Néha hitt embered, lehet ellenséged, veszelyt ragaszt eltedhez.

Ludit in humanis rebus fortuna licebit
Hanc reperire magis, quam retinere diu.

Könnyebb a szerentset, szemfény vesztő kintsét, fel találni sokaknak
Hogy sem meg tartani, vagy ladaba zanni, s-béköt lelni lábának.
Szallason hol maült, holnap tüle leshz hült, helyét hadgya nyomának

Quid nisi dulce malum aut infamia laeta voluptas
Corporis est, animae pestis et esca malis

Kérdhetned mi lehet, s-mi jokat szerethet, világi gyönyörűség?
Testnek kevelysege, mezzel színelt mérge, gyomor vesztő edesség
Ki mint Judás csokkal, arúll festett jokkal, rabság hozó vendegség.

Sit piger ad poenam Princeps ad praemia velox
Nam virtus, magis hæc facit una Deos

Az jó teteményre, mint sem büntetésre, Király legyen hajlandóbb.
Igy kegyelmességgel, s-engedelmességgel, Orszaga lesz az allandóbb.
Mert az ki tsak sebhít, s-jo úrral nem enyhít, birodalma romlandóbb.

Fertilior seget est alieno semper in agro
Vicinumq, pecus grandius uber habet.

Irigységnek ferge, s-fő bédítő mérge kinek, szívét el fogta
Lelkeben gyötrődik, elmeje törődik, nints meg éjjelis nyugta.
Edesb más epje, mint sem maga lépje, neki Sátán eszt sugta.

*Si lucri bonus odor ex re quāq; pudori
Quid mirum praestat si quoz; turpe lucrum*

Akarmibül jűjűn, az kints csak meg gyűllyűn, de kedves a nyeresűg,
Nyerhűs bator hűenűn, avagy hitvűn szűlűműn, tavozik a hűegűnyűsűg
De nekem ugy lűtzik, jűk nakis igr tetzik, eht hűegűnyűli tűstűsűg.

*Hau miser in medijs siciens stat Tantalus undis
Et poma esuriens proxima habere nequit*

Tantalus kűdgyűnűk, s torkig ert őrűnűk, a ki hallottű hűrűt
A hoz műrtűkellyű, hűsonlonűk vűllyű, fűsveny embernek bűrűt
Kűnek hűjű őstűver, s műg a vaj sem kűver, fűjtyű kűvűnsűg vűrűt.

*Non minor est virtus quam quaerere parva tueri
Causa inest illic hic erit artis opus*

Sokűt jűl keresűn, s igrűzűn hűrűzűn, nem ut őllű tűstűsűg.
De őltűlműzűsű, s gyűjűtűt jűk tartűsű, sem leg kűsűbb ehtűsűg.
Az őrűt nehezűn, hűrűzed avagy kűműnyűn, bűrűd penig műsterűg.

*Fortior est qui se quam qui fortissima vincit
Moema: nec virtus altius ire potest*

Hűrűzűn sokűt gyűzű, Rabűt hűjűrű fűzű, vűtűz ember mezűben
Nem lehet hűrűsűbb, bűrű gyűzedűlműsűbb, Jűlűsűnűl őrűben
Műnt kű őrűrűtűyűt, bűrű őrűlűtűyűt, s fűkűt tűrűyű kezűben.

*Saepe victorem novā non vetus orbita fallit
Sic socium socius non vetus inō novus.*

Rűgű kűrűkedűhez, s probűlűt fűgyverűdűhez, őrűlykűr tűbbűt bűzűhűtűl
Műrűt sokűzűr őrűjű hűkűkű, tűr kűrdű őrűjű fűgyverű hol nem vűlűnűd őrűt roműl
Igrű őrűjű bűrűrűdűtűl, műnt rűgű tűrűsűdűtűl, hűműrűbb őrűsalűttűtűl

*Corpora magnanimo satis est prostrasse Léoni
Lugna suum finem cum jacet hostis habet*

Miként az Oroszlán, vadakkal harczolva, esendeszdik azokhoz
Kik nem keménykednek, sőt engedelmesek, viadalban magához
Ellenség hódolva, fegyverétis nyujtva, útközetnek véget hoz

*Curia pauperibus clausa est dat census honores
Census amicitias pauper ubiq; jacet*

Boldogtalan élet, kiben az itélet, most barátság után jár
Kapun sugorogva, szivében sohajtva, szegény igaságot var,
Hamis gazdag ben ül, szegény özvegy kin húl, penzcl nyilik mert a zár.

Ex libris arma et armorum jura discuntur.
Mint kellyen kezdened, vagy jól el vegezned, hadakozó szándékod
Igaz okból van-e? azzal nem edgyezé? hadi hír kiáltásod,
Régi fő könyvekből, mint a tüz el tükréből, könnyen meg tanulhatod

Statius est mori quam assidua spe et expectatione vitam perdere.
Hosszas várakozás, kételkedő habzás, halálalás nehezebb
Mint sokáig felned, edgyezzer által esned, ellenségiden könnyebb
Fegyverrel harcolni, sem kétséggel vinni, jobb és ditsiretebb.

Ex bello pax, ex pace ubertas.
Roppant taboroknak, vérről folyt hadaknak, vége a szép bekeség
Kiből nyugalom, nem keves jutalom, következik: s csendesség
Isten áldásából, ember munkájából, származik így a bőségek

Miles non emendus sed legendus.
Az jó gondviselő, s okos had vezér, Fejedelmek tisztí
Hogy ne pénzen vegye, sőt választva szedgye, vitézít mikor gyűjti
Így terjed hatalma, s meg áll birodalma, ellenségét győzheti

Magni Ducis est poena et praemio dignitatis nomen tueri
Az nagy Fejedelmek, hadi fő Vezérek, igazán ditsírtetnek
Okos fenytékekkel, adakozó kezzel, ha fel ekcsittetnek
Meltóságok éred, birodalmok terjed, jó hírrel nevednek

Fortes creantur fortibus et generis virtus nobilitat.

Nem szokott körmével, igen nagy erővel, a Sas legyhez rugdosni
Vagy szelid gerlicze, természetel őszve, felszékébül születetni
Jó erkölts nemesit, jámborság ekesit, jó hirt tud terjesztetni

Fallax bonum Regnum.

Birodalom olly tör, ki mindenkor rád tör, hidgyed bár uralkodó
Melly ha nevékedik, gondod sokas odik, felhetez hatalmaskodó
Ha nem jársz okoson, ott romlasz az gáton, hol nem vélnéd akadó.

Mens bona Regnum possidet.

Tökellertes elme, olly kinek féselme, nints az uralkodásban
Mellytül ha válik is, bátorsagos ugyis, az maganos lakásban
Mert senkit nem sértett, sőt joval értetett bizik igalságában.

Non vox sed votum non musica chordula sed cor,
Non clamans sed amans clarigit in aure Dei.

z az idvelleges telki szent tisztelget
Melly Istenhez szivel nem szájjal közelget

O! qua stultitia est Deus emic sanguine servos
Mercari exiguo nos piget ære Deum
Minket szent veren vett Christus az haláltúl
Mi restellünk edgy penzt adni menyországúl.

In via virtuti nulla est via sola beata
Monstrat iter celo, laus comes huic & honor
Tövisles darabos az virtusok uttya
De Eghen boldogsag itt tisztelleg ára

Ignem casa silex et aquam dat spongia pressa
Lasa magis virtus lucet et astra petit.
Verve kova tüzet ad spongia vizet
Szoritva: Virtus is sertve csapkod eget

Quod grano plostrum, quod ferro lima, quod auro
Fornax, hoc homini crux solet esse pio.
Reszelövel atczel senlik - s arany tüztül
Ujjul az emberis kereszt viseleskül

Qui bene se noscit bene noscitur omnia vivam
Sic faciem speculi fulgor in ære refert.
Orczad szennyet tukör szokta meg mutam
Nem kitsiny böltseség magadat ismerni

Corrige dum tener est pueri cor, cernis ut arbor
Spernit vim, virgam fleclitat ungue puer
Nehéz az agg. fabúl gúst tekeríteni
Könnyebb gyermekedet mig kitsiny oktatni

Tres hominis pestes auri fames, ira, libido
Præcipitant erebo sola vel ista viam
Az arany szerelme, harag es bujaság
Pokolra vezetõ serény kalauzság.

Lapsus eqvo perit alato dum sidera tranat
Bellerophon cautus si sapiis alta fuge.
Rended felett való, dolgokra ne készülly,
Hogy mint Bellerophon lórul esven szedülly.

Dum sese fraudat sua rodit et ista malignus
Quamvis dives opum vivit avarus inops.
Telhetetlen fõsveny az csonton ragódik,
Ehen marad gyomra - s foga vásolódik

Dispereunt male parata Deum divinag, quare
Eumenis injustas pulvere vertit opes
Az hamis gazdagnak roszszül gyüjtött kintse
El vész idő előtt ha fordul szerentse

Lubrica verba cave digito compece labellum
Pressa angvilla manu lubrica rite manet
Sebes az el lött nyil nehéz vissza vonni
Igy a ki mondott szót vissza teríteni

Tutus honos siluisse leana elingvis Athenis
Servata Patria premia digna tulit
Az okos halgatas senkinek sem artott
Sokaknak jutalmat-s-tiszteleget adott

Plus ratio quamvis Præstat Polyphemus Ulyssis
Cernis ut arte ferus lumine cassus abire
Okosság erövel többet vihet végben
Gyözte Polyphemust Ulysses ekkeppen

Cantus plena cicada, sed est formica laboris
Illa eget hæc frugum semper abundat ope
Pírútsök eneklés el nyarat vesztven tölti
Munkalkodvan hangya télre kintset gyűjti

Pisa canis fugitat crepitania terricus utre
Conscia mens folii terrica voce pavet
Az kit belöi furdal lelkiismereti
Csak level zörgesis aszt hamar rettentí

Difficile est animi semper cætare dolorem
Nec facile est tristi fingere mentis jocum
Keseredett szünek sajdalmat titkolni
Nehéz: s bus elmének játeket formálni

Quisquis apes, undasq; timet spinasq; roseti
Non mel, non pisces non feret ille rosas
Ha árát belesnek mind enkor fel veted
Ehen marad gyomrod nem sirosul inyed

*D*extra facem fert laeva librum rotat ala per altum
Ais, labor ingenium te super astra vehunt
Munkával tudomány-s. elme kinél fenlik
Él hadgya a földet-s. égben emelkedik.

*S*tultitiam simulasse loco sapientia summa est
Bölcseség olly helyen bolondsággal élni
Hol lehet eltedet azzal meg menteni

*A*rbor honoretur cujus nos umbra tuetur.
Kinek árnyékában fejedet nyugotod
Haladatlansággal bűn alsz meg bántanod.

*Q*uis sis, quis fueris, quis eris semper mediteris
Mi vagy és mi voltál, mi lesz gondolkozzál.
Utald meg a földet menyben vagyakozzál.

*Q*uid sum? quis? qualis? quantum? quotus? unde? quibusve
Ortus avis? quorsum tendo? quibusq; vis?
Vermis, homo, malus, exiguus, posthumus, ab imo,
Talibus et cretus, nitor ad astra, fide.
Mi vagyok? kitsoda? mitsodas? és menyi?
Hanyadik? és kiktül mondatom származni?
Hova? merre? fereg gyarló ember menni,
Akarok: én kis por hittél égben lépni.

Lusciniæ cuculum cantu præponit asellus
Auniculas asini censor ineptus habet

Mit tud ujj ajtóhoz az oktalan borjú.
S Szamár, madarak közt mellyik a' szebb szavú
Filemile szólle szebben vagy tarvarjú
Vesztett pered, bírád ha tudatlan tanú.

Ethiopem quid stultæ lavas quid tempora fallis
An tenebris noctem posse cavere putas.

Mi halzna szeretsent szappannal elörgölni
Vagy inad szakadva a' szél után futni
Bolondság kezeddél arnyekhoz kapdosni
Meg sérszel ha erőd felett fogsz emelni

Vive domi tibi vive sua est domus optima, tergo
Cochlea ceu propriam fert, refertq, domum
Alats on kunnyóban szabadsággal élni
Jobb mint sem a' nélkül arany hazban lakni
Idegen fal alatt jokkal bővölködni
Izetlenb, Hunnyodban hogy sem szükölködni

Sanguine Pigmæo grus rapta ulciscitur ova
Pro patris fas est belligerare focus
Szabad, jokkal taplalt nevelő hazáért
Sok verrel keresett nemzeted földéért
Halálig harczolnod a' szép szabadságért
Mikent Pigmæussal a Darvak fészkekert

Qui frugi fortisq, vir est nec vincitur auro
Nec ferro: Curius testis ut ipse probat.

Kitsiny szeltül gyenge nád szál hamar inclül
Méllyen gyökerezett nagy fa meg sem mozdúl
Jó-s-gonosz szerencse fegyver vagy aranytul.
Alhatatos férfi lába nem tántorúl.

Princeps indoctus sine doctis totus inertis
- *Organa ceu subito follibus orba jacent*
Mikent az Orgona fúvó nélkül halgat
Notat rajta senki rendesen nem nyomhat
Igy jó tanács nélkül Király meg nem alhat
Birodalma könnyen-s-Országa romolhat.

Virtutis comes invidia
Jo tselekedetnek ditsiret jutalma
Nintsen edgy utyais járhatatlan-s-sima
Követi mellesteg irigysegnek nyoma
De nem fél rosdatul mint szép arany alma.

*Nihil laudabilius nihil magno et preclaro viro dignius placabilitate atq;
dementia.*

Mikent csillagokkal, a' szép eg-tündöklök
Kegyelemmel Király, mint gyöngyel ugy fenlik

Aut verba aut verbera.
Az holott az intés-s-szép szó nem használhat
Ott mint ökrön ösztön, talam veszszo foghat.

Fortuna reverentet habenda.
Világ javainak törrel hant mezeje
Szerentse halmának sikamló teteje

Melyre haki állott vigyázzon elméje
Hogy tántorodással ne szedüllyön feje.

Nem szokott edgy helyben mulatni szerentse
Könnyen rosztá nyilik ajtaja kelintse
Sokakat meg fogott szinnel kent belintse
Mérget adott mézért halál hozó kintse.

Okoson kell azért ez élettel élni
Ha méltóságban vagy magad úgy viselni
Világ habzó révén tudgy jól által kelni
Szerentse játékját kell mindenkor félteni.

KÖVETKEZNEK

Nemelly joságos tselekedetekről s vetkekről is-irt Szent Irásbéli
példás Versek.

Engedelenség.

Engedetlenség.

ngedetlenségnek szomorú példája...
Paraditsomnak meg tiltott gyümölcs faja...
Magat s minket vesztő Adamnak almája...
Törkünkön akadott izetlen torsája...

Hit

Hittel Isten előtt lele kedvet Abel.
Aldozattya füstje földön nem terült el.
Égben jó illatú szaga hogy hatott fel,
Kisírtetének lelke Angyali sereggel.

Irigység.

Kain, ösztövelrel aldozék Istennek
Nem mene fel égben illattya füstinek
Irigysége véret artatlan Abelnek
Onta sílön példája boszszuság tetelnek

Kegyesség.

Enoch ki szüntelen tsak az Istennel járt
Ez vilagot tartvan mint gazt-s-veszendő sárt
Mulandó jók helyett menyeyi áldást várt
Kit fel vivén Isten lelke, egekkel zart...

Hosszu élet.

Isten kegyelmének hosszu élet jele

Kilencz száz esztendő't Matuselah éle
Hatvan kilencz fel: nekünk rövidüle
Eletünk: mert vétünk naponként többüle.

Isteni irgalmasság.

Száz husz esztendő'ig türo nagy kegyelme
Az első világhoz Istennek szerelme
Hogy haragra válek, viz özön félelme
El burita mindent halalos györelme

Reszégység gyümölcse.

NŐE habok közzül hogy meg szabadúla
Szőlöt plántál-s-annak borátul zajdula
Szemérméi nem fedő Cham ellen buzdula
Aldasa fiához atokká fordula.

Engedelmeség

Engedelmeségnek Abraham tiköre.
Kezében fel húzva van éles fegyvere
Hogy ontassek azzal fia piros vére
Meg igazulás lön szandékanak bére

Vakmerőség

Egébéli felségnek le száll Istensége
Ercs jól: Sodomának tüzzel lenne vége
Sóó bálvannya válek Lótnak felesége
Mert vissza tekintte nagy vakmerősége

Valasztás

Meg tsalatkozhatnak Isáknak szemei

Mond: Jakobi az szó de kezek Esavi
Isten pengig tudgya mint alnak szivei
Mert számán ismeri kitsodák övei.

Isteni Szabadítás.

MOSES velszjeivel oszlott tenger vize
Isten Szabadító kegyelmének méze
Pharahot meg fojtó keseredett ize
Kit Izrael partról tsudalkozvan neze

Zugolodás.

Pusztában Sidoknak bujdosó tábora
Teremptöje ellen hogy zugolodásra
Indul: nem vitetik be az Canahánra.
Nekünk s fiainak örök példájára

Könyörgés.

Buzgó könyörgésünk Isten győző eszköz
Altala meny s föld közt rontatik el az köz
Josue könyörög- napot állit s kötöz
Illyes imadsága szaraz földet öntöz

Reménység.

Nem tsalatkozhatik meg a jó reménység-
Hitnek lampasával valamelly szívben ég-
Földi tüvés után szállása lesz az Fég-
Ez által Chalebnek adatek Örökség

Erősség.

Tsak az lehet erős kit Isten erősit
Gyakran szegyent valhat a kit ő nem segít

Sámson nagy dolgokat ez szerint végben vitt
Szamar által ezret ölt ő mikor így vitt.

Kévelység

Kévelységnek szégyen vallas az jutalma
Izetlen gyümöltse hidd nem arany Alma
Babilon tornyának hol van most nagy halma
Le voná-s-el rontá Istennek hatalma

Fiaknak Atyához való engedelmessége

Kegyecs jó Atyának engedetlen fia
Szemedet ki vajja a völgynek hollója
Joab mérges nyila szived által járja
Jufson eszedben hát Absolon cserfája

Vitézség

Isten bátorsága a jó vitézségnek
Oszlattyá felhőjét szívünkbul kétségnek
Hitünk kisdéd köve fejét ellenségnek
Töri:s-örül David Goliath vesztének

Edgyesség

Gyöngyvel drágább köve a szép edgyességnek
Bizony edgyik része amaz épületnek
Mellyben vege nintsen az örök életnek
Mutattya példáját Moses-s-Aron ennek

Szeretet

Idvességünk edgyik szárnya a szeretet
Kit Istennek lelke szívünkben gerjesztett
Menyei tűz által mint taplót elesztett

Jonathan két szívet edgy testben rekesztett

Öröm

Az Isteni öröm lelkünket vidította
Szomorúságunkat mint ködöt oszlattya
Buzgó énekesre szent Annát indította
Samuelt kis fiát ölében szorította.

Gazdagság

Jó-s-gonosz szerentse szegénység gazdagság-
Nem történetből van akarmely méltóság.
Isten aldasatul függ kints, érték jóság
Nem arthat Jakóbnak Labánji ravaszság

Bölcsesség

Az jó böltsesegnek kedves tudománya
Bötsösebb mint drága kőnek adománya,
Ezert Sebánakis Királyné Aszfzonya
Látni Salamonnak személlyet kívánja.

Bekeseges türes

Bekeseges türes lelkünket építi
Sok kisirtünknek tüzetis enyhíti
Hitit reménségét szent Jóbnak segíti
Pallyáját vegezvén oda fel vezetí

A nyomorúságoknak haszna

Isten haragjának szél veszes tengere
Ostorozásinak mély örvenyü ere
Manasses Királynak hogy lelkeig ere
Vétkeít meg vallá, Istenéhez tere.

Méretkletesség

Méretkletességnek drágalatos kintse
Kivanom hogy Isten lelkem ezzel hintse
Josephnek példája szívem erre intse
Méretkletességből elmémet serkentse

Alázatosság

Alázatosságnak lelki méltósága
Eget innen alól erő magassága
Szelidséget termő idvelseges ága
Christus példájával tanit erre maga.

Alhatatosság

Alhatatosságnak erős kösziklaja
Mellyen épült lelki házunk oskolája
Igaz vallásunknak ez lehet próbája
Edes mesterünknek kedves ő igája

Hypochritaság

Hypochritaságnak kárhuzatos vetke
Mezzel kent méregnek halál hozó etke
Mellynek csaldard sziben rosz fajszülő féfzke
Joab ily szin alatt Abnett által verte.

Embertelenség

Magát felre vonván embertelenség aál
Társá kedvetlenség mellyel edgy ágyban hál
Nintsen ő asztalan másnakis rakott tál
Maga etkétül ful embertelen Nábál

Fösvenység

Telhetetlenségnek baráttya fösvenység.

Mint láthatatlan tűz szívet emelzt. s. ugy ég.
Nints kivánságának meg határozott vég
Mint lopó Achánnak köz præda nem elég.

Igasság

Tántorodás nélkül meg áll az igazság
Mindent felül múló tiszta tulajdonság.
Kit sem kints felelem sem győz háboruság
Nem erősebb ennél Bor, Alzszony, Királyság.

Háládatosság

Háládatóságnak kedves ő jósa.
Mint jó teteménynek költsönös valtsága.
Isten-s-emberek közt bősős méltosága.
Salemnek Királlya lehet bizonsága

Adakozás

Költsön ad Istennek a' ki adakozik
Azert szükségében meg nem fogyatkozik
Sok színü aldással tárháza virágzik
Rebeka illy kintsel, már égben lakozik

Emberseg

Emberseg eltünket jokkal betsülteti
Jo hirrel nevünket folytattya-s-elteti
Abigail Aszont kedvellé teteti
Kiralyi setczelben pompáson ülteti.

Szelidség

Szelidség királynak nyakában aranyláncz.
Szekit erősítő romolhatatlan sáncz
Ellenben negédseg veszedelmes gants-s-ráncz
Kiert Roboamnak osztatek jajos táncz.

Tékozlás
Nintsen olly temerdek ősi érték-s-osztlás
Kit meg ne emészszen végre a' tékozlás
A' Tékozló finak mit hozza pazarlás
Vala kivánt etke válún az abarlás

Igaz mondás
Milehet kedvessebb fényvel a szép Napnál
Bötsösebb jószággal az igaz mondásnál
Kinek szégyen vallás nem ül asztalánál
Égben szent István-is lépék ez lámpásnál.

Rágalmazás
Irigység fészkeben termett rágalmazás.
Atya az Hazugság: s- gyanus tudakozás
Dajkája: Türelessel üzetik ez fajzás
Artadan szent Pálnak volt ez oltalmazás.

Gyűlölség
Az jó békeségnek gyűlölség rontoja.
A' melly szühoz forrat ennek rossz taploja
Nem vehet ott erőt szeretet szikrája
Saulnak Davidhoz mutatya példája,

Harag
Harag emberckben olly vétkes indulat
Jókhöz-s- gonoszokhoz ugyhozzájok ragatt
Melly nélkül ürelesen senki nem is maratt
Kit szent Pál-s- Barnabás példája meg mutat

Arultatás
Rossz gyümölcsel tellyes vetek az Arulás.
Titkos mesterséggel lesz az el Pártolás.

Tsökkal Christusátis árulta el Judás
Kérlek Isten engem illy vétkekkel ne láss.

Bujaság

Bujalkodó élet magunk testét vesztí
Hirünket nevünket rut motsokban ejti
Lelkünket Pokolban vég nélkül sillyeszti
Ammonnak életét halálra készíti

Hazugság

Mint hogy Hazugságnak ördög lehet Attya
Magához hasonló szintén ő fajzattya
Embert nagy veszélyre ez gyakran jutattya
Ananjas Saphira példája taníttya.

Házasság

Amaz ditsös kertben kezdetű házasság
Istentül parantsolt szent dolog-s-nagy jószág
Mellyel házasok közt meg áll a tisztaság.
Jutalma vég nélkül lesz örök boldogság.

Banat.

Banat lelket testet emészt és úgy fogyat
Belső velökreis az búsulás bé hat.
Szívetis mint eles Tör ez által járhat
Mária példája itt eszedben juthat.

In locum . 2. Corinthi: 12 x 78.

zent Pál oldalában hegyes őszton Sátán
Ki miatt tsak nem len mondgyahiti fottán
Háromszor könyörge ezért szibül-s-osztán
Illy válasz adatek könyörgése után .

Elég légyen néked Pál az én kegyelmem
Mert erőtlenségben erőmet végezem .
Hitekben gyengékhez jelen segedelmem
Hol fogy az remenség ott van győzeddmem .

Szegény lelkemetis im ez őszton sérti
Tántorodott hitem habja el meriti
Kétkelkedő szivem pokollal ijjeszti
Ha Isteni erő hamar nem segíti .

Jövel azért Jesus szent Atyámnak fia
Bűnnel terhelteket ki magához hívja
Kergesse el Sátánt erőds karod ijja
Ki mind untalanul lelkem várát vijja .

Siess-is ne kélsél véred harmattyával
Meg sebhett szivem mosogalsad azzal
Ne hadd el fojtatni szövevényes gazzal .
Tisztits:jutalmaztass egck bü soldgyával .

Erre téged Uram nem érdemem vigyen .
Mert az régen meg hült, nálam edgy csepp sintsen
De irgalmasságod ebben eszköz légyen
Kieért neked lelkem mond ditsőseg-s-Amen . .

elseges Ur Isten hozzád kiált lelkem
Sok bűn-s-bánat miatt meg eped bus szivem
Tsak te reád bizza magát szegény fejem
Tudván nints kivüled sohult segedelem.

Reménségét mert ki szent nevedben veti
-s-Nem tsüggedez benned tántorogván hiti
Aszt jobb kezéd-s-eröd mindenütt segíti
Soha ellensége meg sem szegycniti.

Az nagy tenger habja, vizeinek árja.
Sziklás havas uttya vagy fertök motsárja
Nem sillyeszti veszti, tüled el nem zárja
Ur Isten te tüled ótalmat ki várja.

Tarts meg: azért kérlek Uram légy kegyelmes
Mert tudom haragra szived kesedelmes.
De irgalmasságra kész füled figyelmes
Ahoz ki bűnertül dötted felelmes.

Eletét-s-nem holtát kívánod te annak
Ki erzi sully terhét vétke nyalábjának
Mutatván sebeit fekélyes vóltának.
Néked:-s- vár orvoslást tüled fájdalomának

Rajtam nyilván érzem álnokságim terhét
Fertelmes vétkeim lelkem nyomó követ.
Imé ki oldoztam szivem dohos sebet
Irgalmasságodnak nyujts gyógyító irt.

Iesse gyökereitől származott veszszó szál
Kegyelem virágja kinck ágain áll

Hiszem jó illatya ennek hogy rám is száll.
Nállad van bününket hordozó eröss váll.

Sok szegény nyavalyás vétkektül jettek
Nem te általadé botsanatot vettek?
Mikor kegyelemért labaidhoz estek
Tántorgó hitekben meg erősitettek...

Tudom jól példáját Peter Apostolnak
Kit midön félelme tenger habjainak
Tsak nem el merite: ki nyujtott karodnak
Ereje tartá meg- irgalmasságodnak.

Vallyon Publicanus honnan nyere kedvet
Mellyét vervén nálad lele idvességet
Phariseus penig ki jókkal kérkedett
Üressen előled Templombul ki lépett...

Avagy Magdaléna rut bünökkel tellyes
Labaidhoz esven szeme hogy lén könyves
Nemde bün botsátva kelee fel nyertes
Kiert téged ditsirt, és volt engedelmes.

Nékemis hitemet ezek erősitik
Peldájokkal igyem hozzád siettetik
Könyörülly rajtamis lelkem főhászkdik.
Vers fejekben nevem reñdel jegyeztetik...

A Z O L V A S O H O Z

Mint setet Bányából aranyat szed Bányász
 Zavaros vízben is fris halat fog Halász.
 Berkes rút erdőben szép vadat öl Vadász
 Madarat éjjelis tud fogni Madarász.

Ugy Ennius gazzan Maró gyöngyöt szedett
 Illatlan viragján mint méh gyűjtött lépet
 Kiben illy Posványról hordott edes mezet.
 s-Mint drága festekkel verset vele színlet.

Borzas Rithmusimnak így salakja között
 (Kit tudatlanságom til túl edgyben tudzott
 Elmem penyeszt, rosdat rüllok le sem ütött)
 Ha mi olyat találsz kit jó végre fűzött.

Vedd mint illik tülem s-élly hasznodra véle
 Ne fujjon ram érte mérges nyelved szele
 Zoilussal se szólly rágalmat felöle
 Fedezze hibáit szereteted jele.

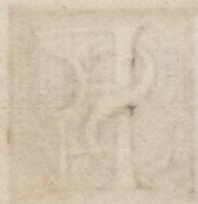
ΑΝ ΟΙ ΛΥΣΟΙ ΗΝΟΝ

Faint, illegible text in the middle section of the page.

Faint, illegible text in the lower middle section of the page.

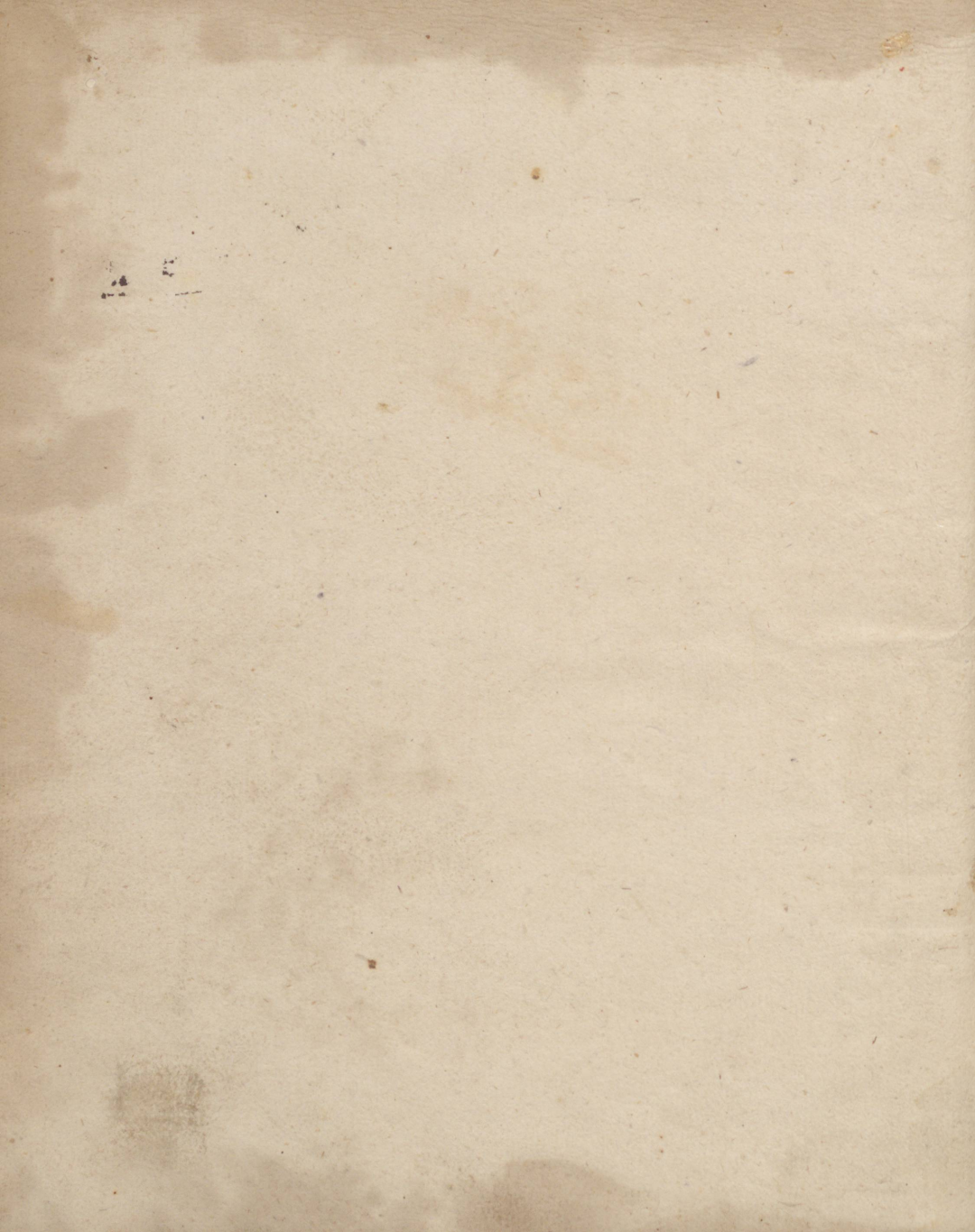
ΜΑΓ. ΣΧΟΛ. ΑΚΑΔΕΜΙΑ
ΚΟΝΕΥΤΑΡΑ

2

